

BİLGİ NOTLARI

SAYI 3 • 2023 NİSAN

EKONOMİDE İLK ÇEYREK GÖRÜNÜMÜ

Ekonomide gerçekleşen ilk çeyrek durumu sizler için inceledik.

GÜNEYDOĞU
ANADOLU İHRACATÇI
BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik
Araştırmalar Şubesi

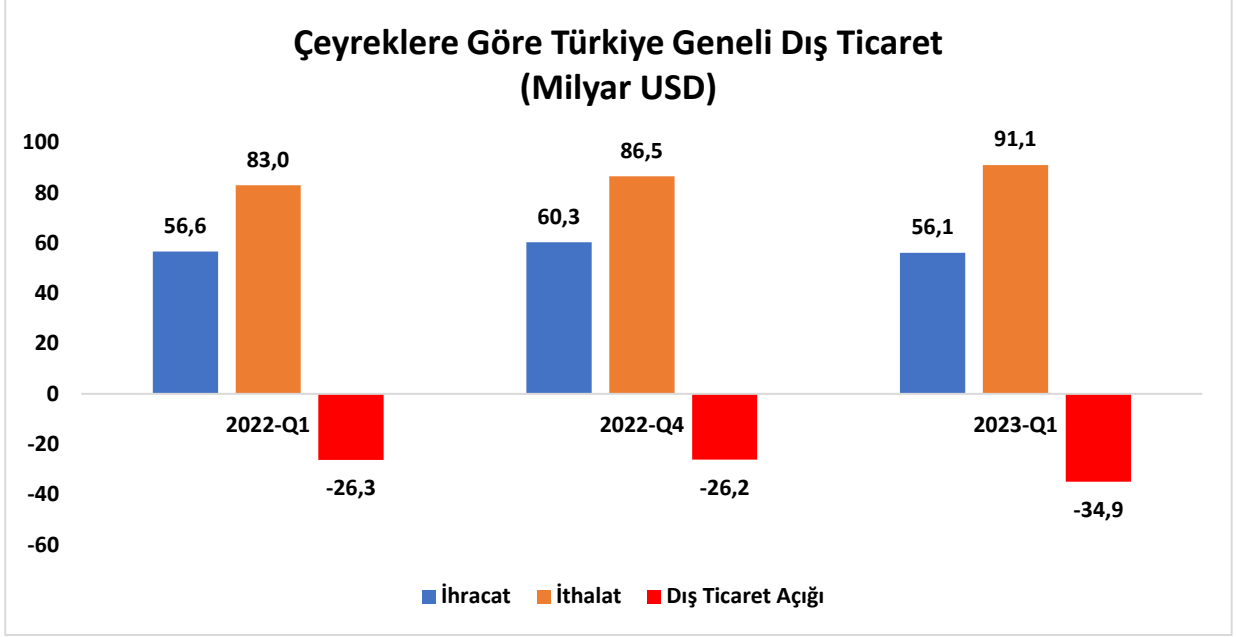
Bilgi Notları

Nisan

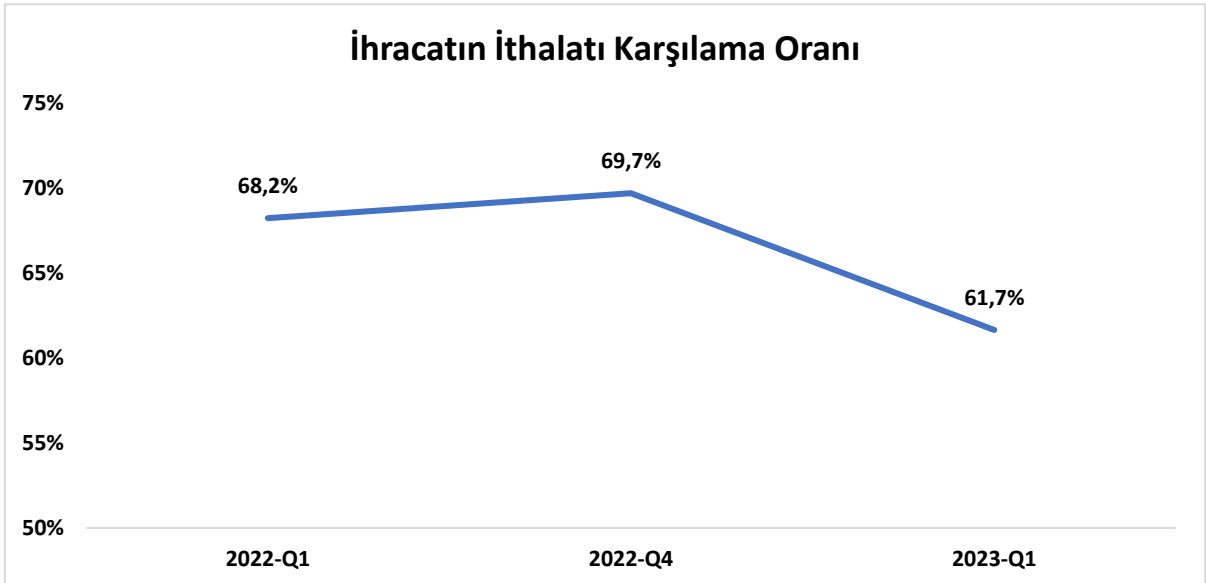
Bilgi-2023-03

EKONOMİDE İLK ÇEYREK GÖRÜNÜMÜ

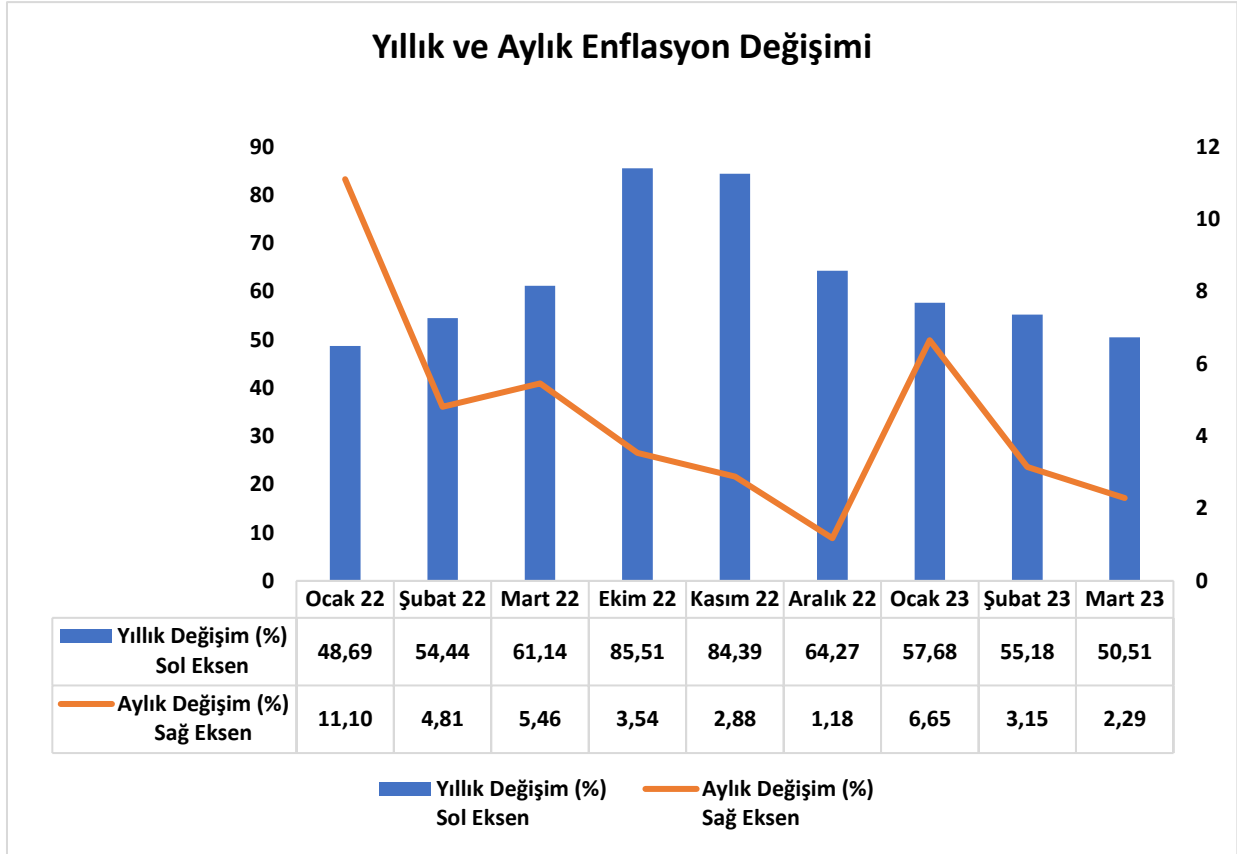
Nisan ayını geride bırakırken Türk ekonomisinde ilk çeyreğe dair birçok ekonomik gösterge açıklanmış durumdadır. Açıklanan veriler neticesinde bu yılın ilk çeyreğini bir önceki çeyreğe ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre kıyaslıyoruz.

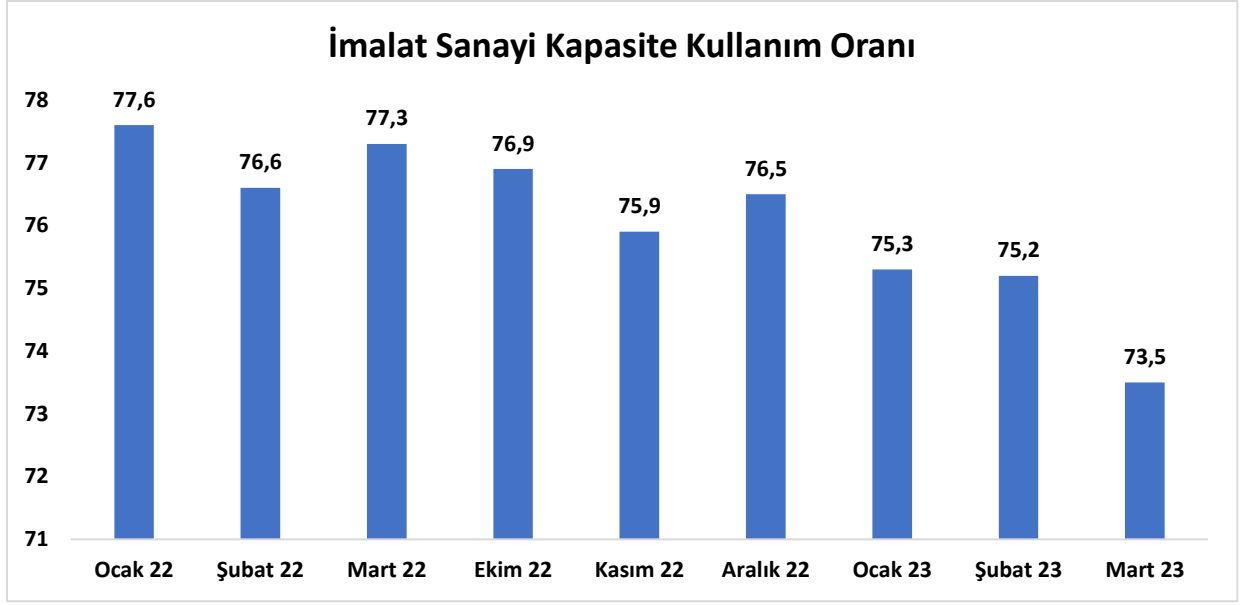
Ülkemizin dış ticaret verileri incelendiğinde 2023 yılının ilk çeyreğinde dış ticaret açığının arttığı gözlemlenmektedir. Geçtiğimiz yılın aynı çeyreğine göre ihracatımız benzer seviyede olsa da ithalatımız 2023 ilk çeyreğinde 8 Milyar \$ daha fazla gerçekleşmiştir. İhracatımız bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %7 düşerken bunda şubat ayında gerçekleşen depremin etkisi de olmuştur.

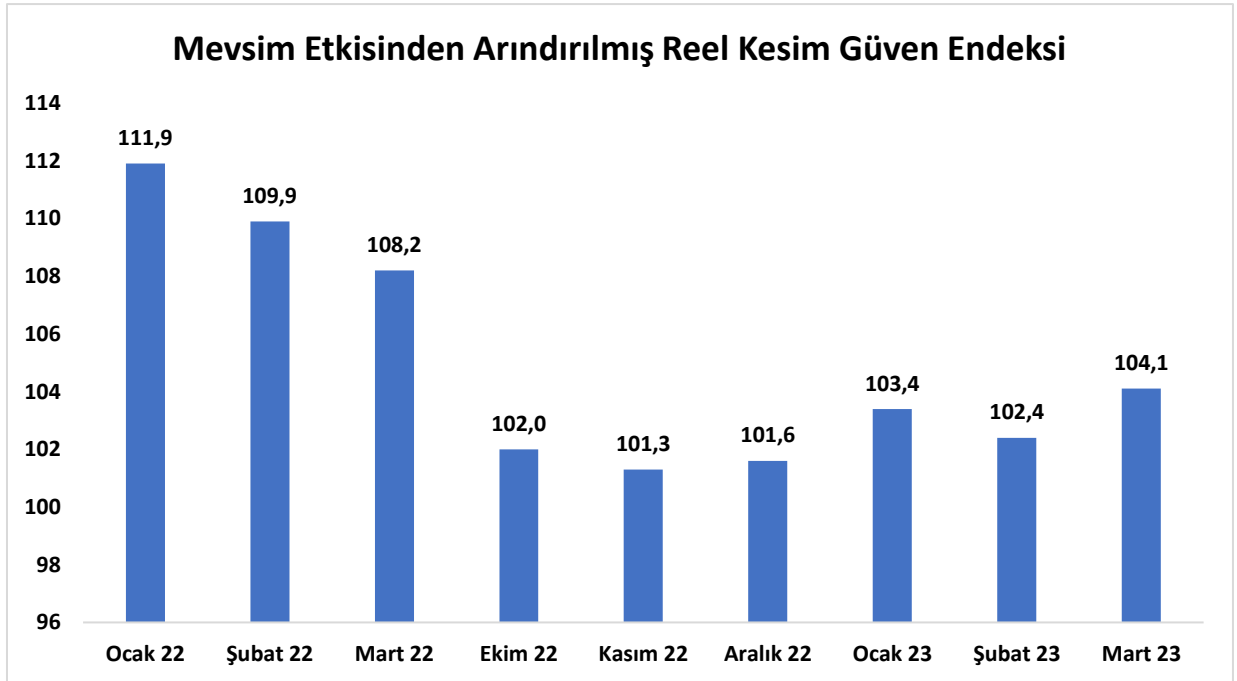
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Ocak-Mart döneminde % 68,2 olarak gerçekleşirken, 2022 Ekim-Aralık döneminde % 69,7'ye yükseldi. 2023 Ocak-Mart döneminde ise ihracatın ithalatı karşılama oranı % 61,7'ye geriledi.

Geçtiğimiz sene başında aylık enflasyonda düşüş gözlemlenmiştir. Enflasyonun artış hızındaki bu düşüş yıl sonuna dek sürmüştü, Ocak ayında aylık enflasyon sert biçimde artış göstermiş sonrasında ise tekrar aylık enflasyonda düşüş gözlemlenmiştir. Yıl sonuna doğru 3 haneye yaklaşan tüketici enflasyonu baz etkisi ile birlikte düşüş eğilimine girmiştir. Bu süreçte aylık enflasyon hiç negatif çıkmamış ve bu sebeple fiyatlar sürekli olarak artış göstermiştir. 12 aylık ortalamalar Mart ayı enflasyonu için incelendiğinde en yüksek fiyat artışının gıda ve alkolsüz içecekler (%84,73) kategorisinde olduğu, onu sırasıyla ulaştırma (%82,60) ve lokanta ve oteller (%76,18) kategorisi takip etmiştir.

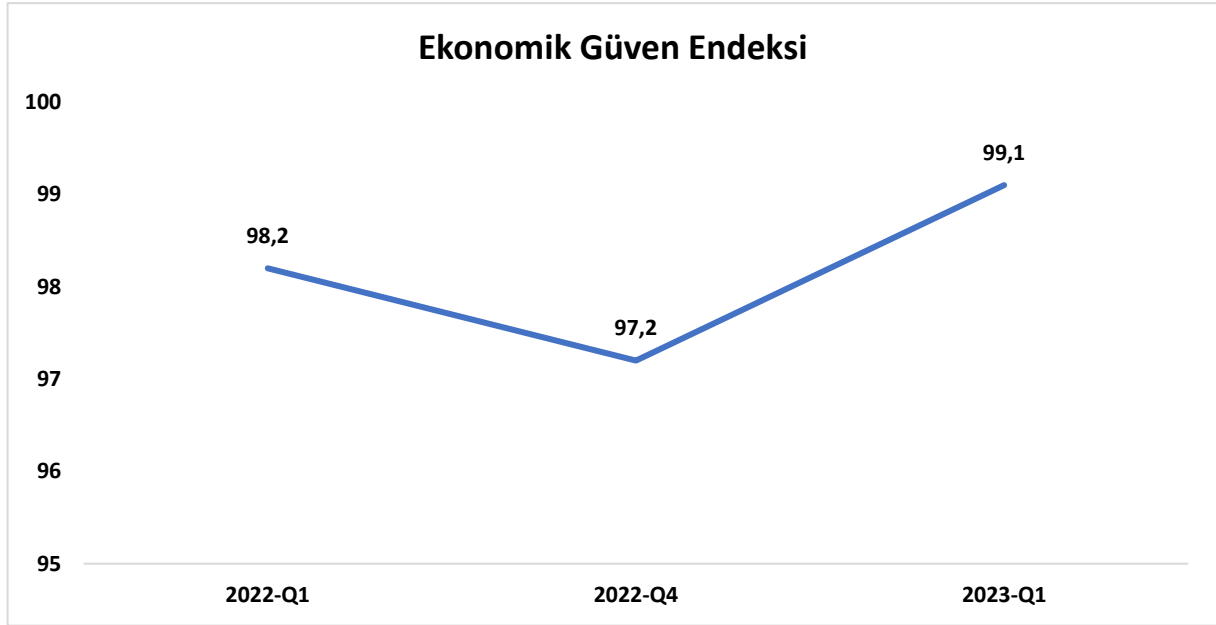

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) dönem içerisinde çeşitli dalgalanmalar gösterirken 2023 yılının Mart ayında bir önceki aya göre 1,7 puan düşmüştür. 2022 1. Çeyrekte (KKO) 77,2 iken 2022 son çeyrekte 76,4, bu yılın ilk çeyreğinde ise 74,6 olmuştur. Çeyrek ortalamalarında düşüş gözlemlenmiştir. Bu durum son dönemde atıl kapasitesinin arttığı şeklinde yorumlanabilir.

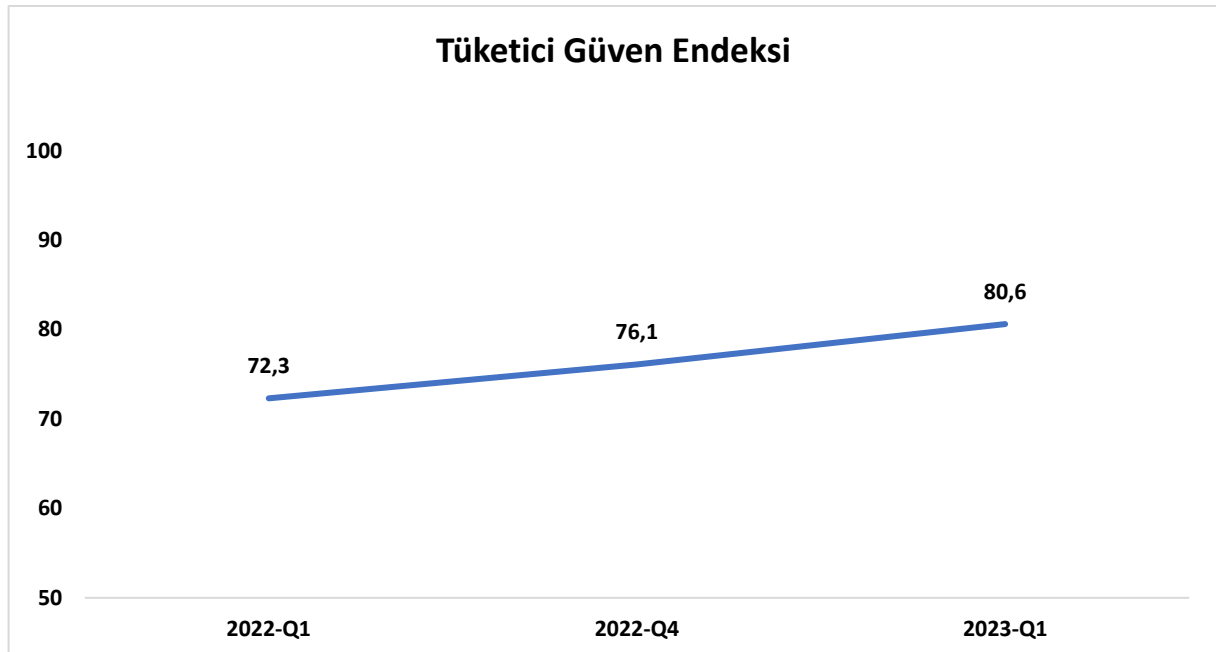

Merkez Bankası tarafından, İktisadi Yönelim İstatistikleri ile imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin üst düzey yöneticilerinin, yakın geçmiş ve mevcut durum hakkındaki

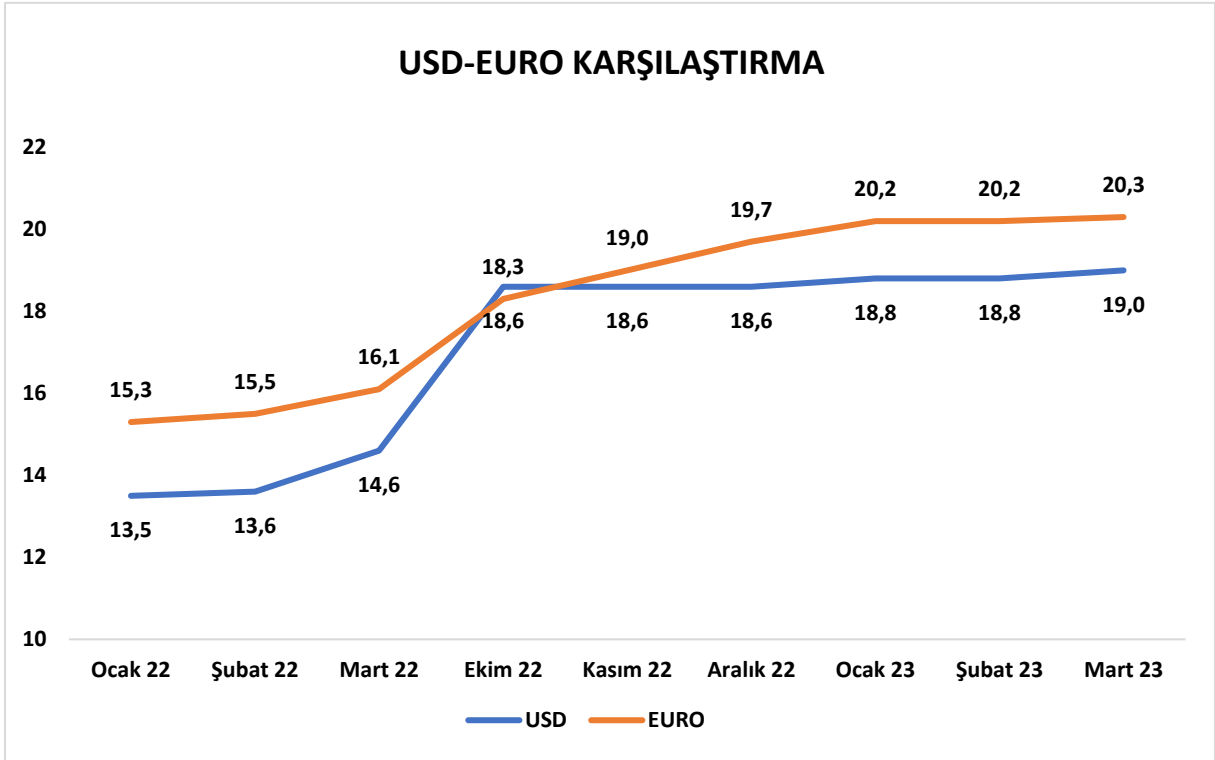
değerlendirmeleri ile geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesi amacıyla hazırlanan Reel Kesim Güven Endeksi de bir önceki çeyreğe göre artış gösterse de geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre gerilemiş durumdadır.

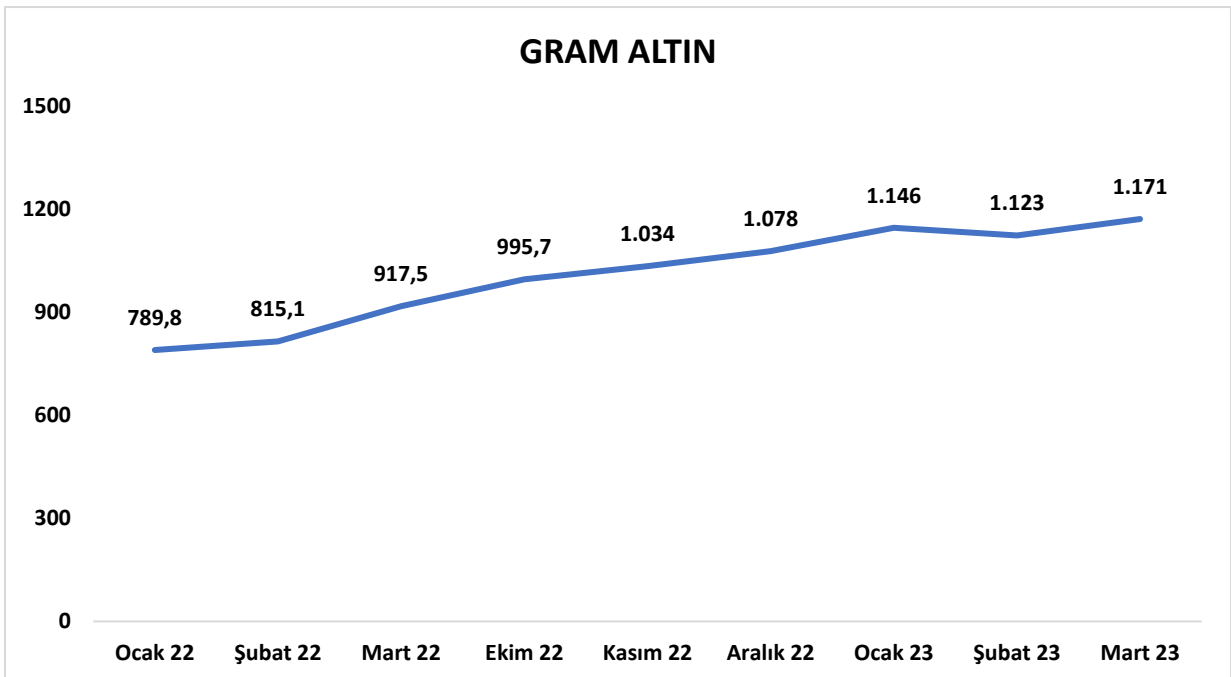
Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini ölçmek amacıyla TÜİK tarafından ölçülmektedir. Ekonomik güven endeksi ilgili zaman dilimlerindeki aylık ortalamalara göre bir önceki çeyreğe göre 2 puana yakın artış göstermiştir.

Tüketici güven endeksinin ise hem geçen yıla göre hem de bir önceki çeyreğe göre artış gösterdiği gözlemlenmiştir.

Dolar ve Euro'nun aylık ortalama seyirlerine bakıldığında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yükseliş olduğu gözlemlenmiştir. Ocak 2022 ortalamasına göre Euro kuru Mart 2023'te %33 artış gösterirken, aynı dönemde Dolar kuru %41 artmıştır. Bir dönem 1'in altına gerileyen Euro-Dolar kuru geçtiğimiz yılın son çeyreğinde tekrar 1'in üzerine çıkmıştır.

Gram altındaki seyir ise bir önceki tabloda gösterilmektedir. Ons altının görece yatay seyretmesine rağmen Dolar kurundaki artış gram altındaki yükselişini açıklayan temel unsurlar arasında yer almaktadır.